

Referat Nasjonalt fagskoleråd 12. september 2017

35/17 – Innkallingen ble godkjenning

36/17 – Dagsorden ble godkjenning

37/17 – Referatet fra rådsmøtet 23. mai 2017 ble godkjent

38/17 – Orientering om representasjon i fagskolerådet v/Arvid Ellingsen

1. NHO har bedt Kunnskapsdepartementet (KD) om å oppnevne ny representant som erstatning for Kari Minge i rådet i høst. Denne forespørselen ble avvist av KD. På grunn av alle pågående prosesser har KD i stedet foreslått at Kristian Ilnær deltar som observatør i rådet for å sikre kontinuitet i NHOs oppfølging av rådets arbeid i høst. Ilnær har tale og forslagsrett, men ikke stemmerett.

Rådet støttet enstemmig forslaget.

2. KD ba før sommerferien Fagskolerådets arbeidsutvalg (AU) om innspill til forslag om at YS, Spekter, Norsk Bondelag og Aademikerne får faste plasser i rådet. AU meldte tilbake at de støtter forslaget om at YS og Spekter får fast plass. Det er i tråd med føringene fra Stortinget ifm fagskolemeldingen. AU støttet ikke forslaget om representasjon fra Norsk bondelag og Akademikerne. Begrunnelsen er manglende relevans for fagskolesektoren på overordnet nivå.

Rådet uttrykte enstemmig støtte til AUs tilbakemelding til KD. Det ble videre stilt spørsmål ved prosessen fra KD. KD har gitt Fagskolerådet i oppdrag å foreslå en framtidig organisering av fagskolesektoren. Dette er pågående arbeid.

AU får fullmakt fra rådet til å melde KD om behov for ro til å fullføre denne prosessen.

39/17 – Norsk industri v/ Kjetil Tvedt orienterer om utvikling av nye utdanningstilbud

Tvedts utgangspunkt var et felles prosjekt med Fellesforbundet, BNL og Norsk Industri om behov for nye etter- og videreutdanningstilbud (EVU) på fagskolenivå. Fagskolen viktig for Norsk Industri, og etterlyser mer fleksible EVU-tilbud på teknisk område. Prosjektet har sett på fagskolenes mulighet til å organisere modulbaserte tilbud, både innen eksisterende utdanninger, og nye tilbud. Det er behov for slike innenfor både spissede fag og de mer brede. Modulisering kan gjøre det mulig å oppnå en mer tverrfaglig fagskolegrad. Flere utdanninger kan for eksempel gå sammen om å utvikle moduler i fag de har felles.

Rådet sluttet seg til denne tenkingen og mente at moduliseringsprinsippet bør gjelde i hele fagskolesektoren. Det gjør det mulig å bygge skrittvis ut til fagskolegrad, og det vil gjøre det mer aktuelt for høyskoleutdannede å ta EVU ved en fagskole. Etter rådets vurdering kan opptrappingen av studieplasser ses i sammenheng med modulstrukturering. Det ble videre pekt på at det er viktig for næringene å være i dialog med fagskolene om ressursutnyttelse, og at det kan være en oppgave for de nasjonal utvalgene.

40/17 – Om Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning v/nemndleder Marianne Klausen og nestleder Øystein Holmedal Hagen

Nasjonal klagenemnd er tverrfaglig sammensatt, med seks medlemmer: de to lederne (advokater), to representanter fra fagskolene og to fra studentene. Ceres er sekretariat. Nemnda ble nedsatt etter lovedring i fjor. Hensikten er å styke studentenes rettssikkerhet. Etter loven skal alle fagskolene ha en lokal klagenemnd. Nasjonal klagenemnd er klageinstans for vedtak innen bestemte områder som er fattet av den

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Kompetanse Norge er sekretariat for fagskolerådet.

Karl Johansgt. 7, Postboks 236, N-0103 Oslo, telefon: +47 23 38 13 00

e-post: nasjonaltfagskoleraad@kompetansenorge.no internett: www.nasjonaltfagskolerad.no

Organisasjonsnr: 974 788 985, Kontonr: 8276 01 00389

lokale klagenemnda / beslutning fra fagskolens styret. Nasjonal klagenemnd er klageinstans for styrets beslutning. Den nasjonale klagenemnda er siste instans. Neste er domstolen.

Klagenemndas oppgave er å behandle klager med hjemmel i lov om fagskoleutdanning: § 9 Annulering av eksamen, § 10 Utestenging og bortvisning, § 11 Utestenging eller vurdering av skikkethet, § 11 Om politiattest.

Erfaringer fra Nasjonal klagenemnd for UH er at særlig skikkethetsaker er svært krevende, både juridisk og ressursmessig. Hvis en student blir vurdert som ikke skikket, skal studiestedet legge til rette for opplæring til skikkethet. Hvis studenten likevel ikke når målet, kan utestenging besluttes. Også politiattestsakene er krevende. I avgjørelser knyttet til skikkethet og politiattest er det ikke studenten som skal stå i fokus, men de sårbare gruppene som skal beskyttes. Erfaringer fra UH er at skikkethetsaker ankes videre til rettssystemet. I UH har studenten krav på advokatbistand dersom det går til rettssystemet. Per i dag har ikke fagskolestudentene rett til dette. Kontakt for Nasjonal klagenemnd for fagskolesaker: Zadia i Ceres, Universitetet i Oslo, eller mail: postmottak@ceres.no

Fra rådets side ble det fremholdt at det er stort behov for kunnskap om både regelverket og praktisering av det både hos studenter og i fagskolene, gjerne i form av seminar. Nemndas ledere stiller gjerne på invitasjoner fra sektoren, men ser helst at fagskolesektoren gir en samlet invitasjon, alternativt inviteres til de enkelte fagskoleorganisasjonene sine møteplasser.

41 /17 – Pilot på godkjenningsordning for utenlandsk fagskole v/ NOKUT, Silje Molander

NOKUT har fått i oppdrag fra KD å etablere en generell godkjenningsordning for fagskoleutdanning eller fagskolelignende utdanninger fra utlandet og ønsket å diskutere ordningen med Nasjonalt fagskoleråd. NOKUT ser oppdraget som komplisert fordi svært få land har utdanninger på EQF nivå 5. I Tyskland er for eksempel fagskole på EQF nivå 6. I mange land finnes ikke fagskoleutdanninger tilsvarende den norske. NOKUT ønsker derfor å prøve ut en pilot for å samle erfaringer til å komme med en anbefaling.

Politen skal gjennomføres i 2018. Opptaksforskriften til fagskolen skal ligge i bunn: Piloten skal 1) bygge på vgo, eller opptak på grunnlag tilsvarende / eller dokumenter rkv, 2) utdanningen må være fullført og bestått og 3) være på et omfang på 1500 -1800 timer, som må verifiseres. Beskrivelse av læringsutbytter vil legges til grunn. Godkjenningen bør gjennomføres av sakkyndige. Det er særlig viktige for at godkjenningsdokumentet får gyldighet i arbeidslivet.

Gjennom piloten åpnes det for utdanning fra ett land: Polen. I løpet av 2017 vil det åpnes for søkning fra polske personer som ønsker godkjenning for utdanning på fagskolenivå fra Polen. Også valg av Polen er utfordrende ettersom Polen ikke er ferdig med sitt nasjonale kvalifikasjonsrammeverk. Polen er valgt på grunn av den store arbeidsinnvandringen. NOKUT vil først og fremst se på læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningene.

Fagskolerådet er positiv på og støtter forslaget om pilot og til å se på læringsutbyttebeskrivelser heller enn nivå i kvalifikasjonsrammeverket. Rådet problematiserte videre plassering av fagskole på nivå 5 i NKR og oppfordret NOKUT til å vurdere plasseringen av toårig godkjenning på nivå 6.

42/17 – Orientering om HiOAs oppdraget fra KD med kartleggingen av kompetanser i fagskolen v/ Sidsel Øiestad Grande og Rønnaug Lyckander

Sidsel Øiestad Grande og Rønnaug Lyckander orienterte om oppdrag fra KD. Det er en oppfølging av fagskolemeldingen. Prosjektet skal kartlegge kompetanse i fagskolene, både fag- og pedagogisk kompetanse (brutt ned på skole- og fagnivå), kompetansebehov og foreta en gapanalyse samt analyse av rekrutteringsbehov. Prosjektet skal også vurdere behovet for en egen fagskolelærerutdanning. Kartleggingen skal ikke gjennomføres som en individbasert undersøkelse. Skolene som svarer på vegne av sine lærere. Det vil bli arrangert et seminar med involverte i februar for å vurdere kompetansegap i fagskolen. Det skal etableres en referansegruppe. Sluttrapport skal sendes til KD i April 2018,

Fra rådet ble det kommentert at det bør være et eget pedagogisk tilbud for fagskolelærere og at fagskolelærere har andre behov enn yrkesfaglærere. Det ble også kommentert at det kan være behov for ulike tilbud. Mens det kan være aktuelt for lengre og mer omfattende pedagogisk utdanning for fulltidslærere, som vil timelærere som rekrutteres fra aktuelle bransjen har behov for kortere og mer konsentrerte tilbud med fokus på undervisningsmetodikk. Tilbudene kan opprettes både som høyskole og som fagskoleutdanninger. Et eventuelt tilbud må utvikles i tett samarbeid med fagskolesektoren. Det ble også pekt på at et eventuelt kompetansegap må defineres med forsiktighet. At for eksempel 70 prosent av fagskolelærerne mangler pedagogisk utdanning, trenger ikke bety at de er dårlige lærere.

43/17 – Utdanning.no informerer om arbeid, muligheter og ønsker i forhold til fagskolesektoren v/Mona Mathisen og Bjørn Tore Lysnes.

Utdanning.no har sitt mandat fra KD. De skal informere om hele utdanningssystemet, men ifølge dem selv er det fremdeles mye informasjon som mangler, og særlig på fagskolefeltet. For eksempel er listen over fagskoletilbud ikke komplett. Informasjon om hver enkelt fagskole er svært varierende og til dels manglende. Utdanning.no importerer informasjonen digitalt via datasystemer og er avhengig av hva og hvordan de enkelte fagskolene informerer om egne tilbud.

For at informasjon om fagskoleutdanning og yrkesmuligheter skal bli best mulig, har de behov for følgende:

- Ressurs til fagskole på utd.no
- Private fagskoler må bruke partnersgrensesnittet mer aktivt
- Data fra de offentlige fagskolene må bli bedre og fyldigere
- Bedre informasjon om opptakskrav
- Info om studietilbud plottes ikke manuelt, men innhentes via datasystemer.
- Intervjuer med tidligere studenter som er ute i arbeid

Rådsmedlemmene var imponert over alle mulighetene for informasjon om utdanning på nettstedet, og særlig koplingen mot arbeidsmarkedet. Rådet vil diskutere videre hvordan sektoren kan supplere med data og kvalitetssikre den informasjonen som legges ut.

44/17 – Workshop 18. oktober om samling i fagskolesektoren – innspill til program

Det ble innledningsvist avklart at det vil bli arrangert to workshoper, den andre i begynnelsen av november, også i Oslo.

Forslag til program ble diskutert. Et hovedinnspill er at organisering av fagskolesektoren må svare på definerte/konkrete behov i fagskolesektoren, og at man starter med å definere behovene. Hovedvekten i Workshop 1 vil derfor knyttes til å definere overordnede temaer knyttet til oppgaver, rolle og behov med utgangspunkt i Fagskolerådet sitt reviderte mandat.

Tema for workshop 2: Hvordan skal sektoren organisere seg for å ivareta fremtidige behov?

Konklusjon: Arbeidsutvalget jobber videre med det på grunnlag av innspill fra rådsmedlemmene. Et utkast sendes ut til de som bidro med konkrete innspill på møtet.

45/17 – Høring Utkast til ny fagskolelov; høringsfrist 30. september

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsnotat-om-ny-fagskolelov/id2557910/>

Lederen for rådet pekte innledningsvis på at rådet har fått gjennomslag for alt det har spilt inn tideligere. Flere ga også positive kommentarer til språk og utforming av dokumentet. Det er enkelt å forholde seg til, og vil være enkelt å revidere.

Innspill til høringssvar er at flere forslag må problematiseres. Aktuelt er bl.a. innføring av studiepoeng generelt, gradsbetegnelse (bør utredes), forslaget om tilknytning til ECVET kontra ECTS, forslaget om aldersgrense på 23 år for realkompetansevurdering i fagskolen, innplassering i NKR, forslaget svake beskrivelse av fylkeskommunens ansvar som skoleeier for utvikling i fagskolen;

Konklusjon: Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som lager utkast til hørings svar. Utkastet behandles ved mailrunder i rådet. Arbeidsgruppen består av: Ragnar Johansen, Kjersti Grindal, Silje Kjørholt, Knut Erik Beyer-Arnesen, Arvid Ellingsen.

46/17 – Høring PPU yrkesfag

http://www.uhr.no/ressurser/temasider/nasjonale_retningslinjer/nasjonale_retningslinjer_for_lererutdanningene/horing-ppuy

Forslaget fra arbeidsutvalget ble vedtatt med følgende innspill:

1. Krav om relevant praksis i forbindelse med opptak. «Relevant praksis» må konkretiseres.
2. Alle søkere må ha bakgrunn i det faget de skal utdanne seg til lærere i. Generelt krav om fire års praksis.
3. Utdanningen må i større grad må vektlegge erfaringsbasert kunnskap fra norsk arbeidsliv.

Konklusjon: Sekretariatet reviderer utkastet og sender inn hørings svaret til UHR.

47/17 – Høring - Forslag om endringer i opptaksforskriften til høyere utdanning; høringsfrist 14. 11

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-om-endringer-i-opptaksforskrifta/id2565889/>

AUs forslag til hørings svar ble vedtatt.

48/17 – Høring om forslag om å innføre forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager og utdanningsinstitusjoner

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-om-forslag-om-a-innfore-forbud-mot-bruk-av-plagg-som-helt-eller-delvis-dekker-ansiktet-i-barnehager-og-utdanningsinstitusjoner/id2556032/>

Nasjonalt fagskoleråd avgir ikke hørings svar.

49/17 – Eventuelt

Silje Kjørholdt ba om innspill til forslag til yrker som Utdanning.no kan lage intervjuer om. AU har bestilt 20 intervjuer som ledd i økt informasjon om fagskoleutdanning.

Silje Kjørholt har rådets fullmakt til å velge yrker.